

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 22C/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116200043
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Monika Dubjel
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116200043.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I rozhodol sudkyňou JUDr. Mgr. Monikou Dubjel v právnej veci žalobkyne: P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/X, W., zastúpenej H.. J. Marjanovič, advokátkou, Urbánkova 1562/6, Košice proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 576,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka, vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktorá je súčasťou Zmluva o úvere č. 904600200 uzavretej dňa 12.09.2012 medzi žalobcom a žalovaným pod bodom 10: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet právnej zástupkyne vo 349,20 Eur , do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 05.01.2016 proti žalovanému domáhala zaplata sumy 576,- Eur, a určenia, že zmluvná podmienka vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou Zmluvy o úvere č. 904600200 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 12.09.2012 v bode 10: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ je ako neprijateľná neplatná. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela dňa 12.09.2012 zmluvu o úvere č. 904600200 na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 600,- Eur. Celkové náklady spojené s poskytnutým úverom sú vo výške 576,- Eur a celková čiastka, ktorú mal žalobca žalovanému uhradiť predstavovala sumu 1.176,- Eur.

Vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 904600200 uzavretej dňa 12.09.2012 medzi žalobcom a žalovaným je v bode 10 uvedené: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny

zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“

Už na prvý pohľad ide o veľmi úžerný poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi.

Poplatok 576,- Eur predstavuje 96,00 % hodnoty poskytnutého úveru. Suma 192,- Eur predstavuje úrok z omeškania a suma 404,- Eur predstavuje náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný.

Neúmerne vysoký poplatok je v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobkyňa poukázala na Rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. Zn. 8C/177/2012 zo dňa 06.06.2014, v ktorom súd určil, že zmluvná podmienka vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 802200122 uzavretej dňa 08.10.2010 medzi žalobkyňou a žalovaným pod bodom 11: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2 tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je ako neprijateľný neplatná.

Taktiež poukázala na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 3. mája 2010 č.k. AZ 17 U 192/2010. „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru bol bankou stanovený vo výške 2 % z výšky úveru, najmenej však 50 eur paušálne. Banka sledovala podľa vlastných vyjadrení v podstate úhradu úsilia vynaloženého pri spracovaní údajov v predzmluvnej fáze, túto obranu však súd odmietol a vyhodnotil jej konanie vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Spotrebiteľ nenavštívil banku z dôvodu poradenstva v otázke konkrétnej úrokovej sadzby alebo rady, či si na základe vlastnej finančnej situácie môže dovoliť úver, ale výhradne s cieľom zistiť, či a za akých mesačných splátok je banka vôbec ochotná mu ním požadovaný úver poskytnúť. Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru vyšší krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok, bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie. Aj z tohto dôvodu je zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru neprijateľná a voči spotrebiteľom neúčinná. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

Žalobkyňa v žalobe, konštatuje, že výška poplatku presahuje polovicu hodnoty poskytnutého úveru. Vyhodenie zmluvy s predpísanými náležitosťami je povinnosťou podnikateľa, ktorá mu v prípade jeho predmetu podnikania vyplýva priamo zo zákona - nejedná sa o službu, ktorá je spotrebiteľovi poskytnutá nad rámec jeho zákonných povinností. Jedná sa o neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 OZ vzhľadom na značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Táto nerovnováha je daná skutočnosťou, že zmluvná podmienka netýkajúca sa hlavného predmetu plnenia a odmeny za toto plnenie (bol dohodnutý úrok za poskytnutý úver) je dohodnutá zjavne v neprospech spotrebiteľa. Uvedeným došlo k porušeniu § 4 ods. 2 písm. b) v nadväznosti na § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa č. 129/2010 Z.z.

Žalobkyňa poukázala na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch upravujúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a na sankciu bezúročného úveru a bez poplatkov v prípade absencie zákonom vyžadovaných náležitostí.

Ďalej žalobkyňa konštatuje, že žalovanému tak zo zmluvy vznikol nárok len na úhradu istiny vo výške 600,- Eur. Predmetný úver je úžerný, preto odporuje dobrým mravom a je neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa uviedla, že uhradila žalobcovi sumu 1.176,- Eur, a preto si bezdôvodné obohatenie uplatňuje vo výške rozdielu medzi poskytovaným úverom 600,- Eur a zaplatenou sumou 1.176,- Eur, teda 576,- Eur. Naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vyplýva priamo zo zákona (§ 53a Občianskeho zákonníka). Takýmto určením sa naplňa cieľ Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993

o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 21.01.2016 uviedol, že žalovaný nijakým spôsobom nepopiera, že by žalobca uzatváral zmluvu o úvere č. 904600200 zo dňa 12.09.2012, avšak zmluva nepredstavuje spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú v intenciách zákona č. 129/2010 Z.z. a preto ju nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko obsahuje základné náležitosti, ktoré sú vyžadované Obchodným zákonníkom pri nepomenovanej zmluve. Zmluva o úvere bola uzavretá v zmysle VPPÚ: Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa uzatvára podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva. Súdna prax zhodne určila použitie Obchodného zákonníka nezávisle na dohode strán v prípade sporov zo zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere (R SR 11/2001), ako aj v prípade vydania bezdôvodného obohatenia na základe neplatnej zmluvy o úvere (SJ 10/2003, R ČR 16/2005). Je teda a maioro ad minus nepochybné, že zmluva o úvere sa bez ohľadu na dohodu zmluvných strán riadi Obchodným zákonníkom (§ 263 ods. 3 písm. d) Vzťah Obchodného a občianskeho zákonníka je založený na subsidiárnom základe, čo znamená, že Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným a podporným právnym predpisom. Vylúčiť aplikáciu Občianskeho zákonníka ako všeobecnej občianskoprávnej úpravy možno v obchodno-právnom vzťahu pokiaľ:

- Obchodný zákonník danú problematiku komplexne upravuje osobitným spôsobom
- Obchodný zákonník vylučuje aplikáciu Občianskeho zákonníka alebo jeho konkrétneho ustanovenia (napr. § 267 ods. 2 vylučujúci aplikáciu § 49 Občianskeho zákonníka)
- dohoda zmluvných strán vylúči aplikáciu dispozitívneho ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenie Občianskeho zákonníka je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať pričom nie je relevantné, či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu o poplatku za poskytnutie peňažných prostriedkov, žalovaný má za to, že na základe vyššie uvedených dôvodov žalobca nie je spotrebiteľom a je zjavné, že sa nemôže dovolávať spotrebiteľskej ochrany. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere), nemôže byť cena plnenia neprijateľnou podmienkou. Žalovaný poukázal na aktuálny záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úrokov odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Podľa Vrchného súdu v Prahe je u nebankových subjektov potrebné postupovať inak. V týchto prípadoch sú kedykoľvek poskytované pôžičky alebo úvery osobám, ktoré by pôžičku či úver od banky nedostali pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Preto je logické, že s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito nebankovými veriteľmi tiež vyššie ako obvyklé bankové úroky. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období (Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 12 Cmo 95/2005). Ak teda žalobca namieta výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, znáša v tomto smere dôkazné bremeno a musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov.

Slovenská právna úprava v oblasti spotrebiteľských úverov „účtovaniu“ poplatku vyslovene nebráni (tento záver sa aplikuje, samozrejme, iba v prípade, ak žalobca je spotrebiteľom a ním predložená Zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, čo žalovaný kategoricky popiera). Na okraj žalovaný poukazuje aj na ustanovenia Obchodného zákonníka, kde podľa ustanovenia § 499 v prípade zmluvy o úvere okrem platenia samotných úrokov umožňuje aj dojednanie tzv. poplatku za rezervovanie peňažných prostriedkov. Aj Obchodný zákonník umožňuje vyberanie iných platieb ako len splátok úveru a úroku. Je teda zjavné, že slovenské právo poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale ja výslovne uvádza. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Spolkového súdneho dvora, ktoré je aktuálnejšie ako žalobcom uvádzané Rozhodnutie a v ktorom súdny dvor výslovne judikoval, že poplatok za uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení je prípustný. Žalovaný v závere poukázal na ostatnú novelu Zákona o spotrebiteľských úveroch, zákon č. 132/2013 Z.z. a na novelizovaný článok 9 ods. 10, pričom zákonodarca explicitne vymenúva poplatok alebo náhradu nákladov len za vedenie, evidenciu, správu úveru, resp. účtu alebo jeho zrušenie, nie však poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere,

z čoho výkladom a contrário vyplýva, že takýto poplatok je v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch prípustný. Z uvedených dôvodov žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k podaniu žalovaného uviedla, že medzi žalobkyňou a žalovaným došlo dňa 12.09.2012 k uzatvoreniu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Znova poukázala na úpravu zákona na ust. § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm a.) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Členské štáty zabezpečia aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (článok 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Zmluvná podmienka - dojednanie administratívneho poplatku vo výške 576 Eur spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie, a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov neprijateľná. Poplatok 576 Eur predstavuje 96% hodnoty poskytnutého úveru. Suma 192 Eur predstavuje úrok a suma 384 Eur predstavuje náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Administratívny poplatok 384 Eur predstavuje navýšenie celkových úhrad za úver o 66,66 %. Požadovanú úhradu administratívneho poplatku považuje žalobkyňa za neprijateľnú podmienku, lebo dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, aby sa ním platilo za skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi a v jeho záujme. Chýba špecifikácia presného spôsobu výpočtu výšky administratívneho poplatku, jeho odôvodnenie a je v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti.

Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť však riadne ospravedlnil, pojednávanie nežiadal odročiť, súhlasil, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti, doručenie predvolania žalovanému mal súd riadne preukázané, preto v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., pojednával v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu listinných dôkazov a výsluchom žalobkyne a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný so žalobkyňou dňa 12.09.2012 uzatvoril zmluvu o úvere č. 904600200, na základe ktorej žalovaný žalobkyňi poskytol úver vo výške 600,- Eur, za poplatok 576,- Eur, pričom žalobkyňa sa predmetný úver v celkovej výške 1176 Eur zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach po 98,- Eur počnúc od 13.10.2012. V zmluve je križikom označené, že žalobkyňa prehlásila, že finančné prostriedky sú poskytnuté na iný účel. Zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN).

Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sa nachádzajú na druhej strane zmluvy. Podľa bodu 10 všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného: „dlužník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“

Podľa predloženého splátkového kalendára k zmluve č. 904600200 mala žalobkyňa uhradiť 12 splátok vo výške 98 Eur s dátumom splátok 13.10.2012 až 13.09.2013. Žalobkyňa svojím podpisom na splátkovom kalendári zo dňa 12.09.2012 potvrdila prevzatie splátkového kalendára a 12 kusov vkladových lístkov Poštovej banky, a.s.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že úverovú zmluvu uzavrela z tohto dôvodu, že vtedy potrebovali v rodine rýchlo peniaze, potrebovali rýchlo pôžičku, a bolo to dostupné a rýchle. Žalovanú spoločnosť kontaktovala telefonicky. Následne boli oslovení pracovníkom tejto spoločnosti, ktorý si od nich vypýtal potrebné doklady, a to 3 výplatné pásky a následne túto zmluvu uzavreli. Pri podpísaní samotnej zmluvy bolo už všetko pripravené, tlačivá, pracovník už len ukázal kde majú podpísať. Taktiež už mal prichystané aj všetky vypísané šeky, ktorými mali uhrádzať mesačné splátky. Žalovaný im poskytol sumu 600,- Eur, priamo v hotovosti. Neskôr odkonzultovali tieto zmluvy s právnou zástupkyňou, ktorá ich upozornila na nedostatky v zmluvách. Žalovaná celú sumu z úveru uhradila žalovanému šekom a uhradila všetkých 12 splátok.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľkou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len zákon), na účely tohto zákona spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 9 ods. 7 zák. č. 129/2010 Z. z., veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení

vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená dňa 12.09.2012 úverová zmluva, pričom je nepochybné, že sa jedná o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu žalobcom, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa všeobecných ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, ako aj osobitných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Úver, ktorý bol poskytnutý žalobkyni na základe vyššie uvedenej Zmluvy je spotrebiteľským úverom v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktorých obsah žalobkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver žalovaný poskytol žalobkyni za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Je zrejme, že žalovaný ako dodávateľ poskytol žalobkyni dočasne finančné prostriedky vo forme odloženej platby a konal tak v rámci predmetu svojej činnosti. Žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže uzatvorila zmluvu ako fyzická osoba. Z predložených listín nie je zrejmé to, aby žalobkyňa pri uzatvorení zmluvy konala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

To, že v danej veci sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu vyplýva aj z toho, že spotrebiteľské zmluvy sú zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Uvedené je zjavné aj v prejednávanej veci.

Zmluva o úvere je formulárová zmluva. Je preto zrejme, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť obsah predloženej zmluvy. Tiež je zrejme, že osobitne si podmienky zmluvy nevyjedнала a teda nemala možnosť ovplyvniť jej znenie. Mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Okrem toho súd poukazuje na to, že zmluva vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je písaná malými písmenami, obsahuje množstvo právnickej terminológie. Je nemožné, aby žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ pochopila ich text v krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi vopred riadne oboznámiť.

Súd preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný.

Po preskúmaní Zmluvy o úvere uzatvorenej medzi účastníkmi konania v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch súd dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa citovaného ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti. Zákon absenciu

niektorých náležitostí vymedzených v citovanom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov.

Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného §9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Vychádzajúc z obsahu predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd konštatuje, že uvedená zmluva túto náležitosť neobsahuje. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Predmetná zmluva obsahuje len celkovú výšku mesačnej splátky bez bližšej špecifikácie.

V zmluve taktiež absentujú údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov, o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o úrokovej sadzbe úveru, o konečnej splatnosti úveru, pričom vo všeobecnosti samotná absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), znamená, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Z uvedených dôvodov súd posúdil uvedenú úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na základe vyššie uvedenej zmluvy zo dňa 12.09.2012 žalovaný poskytol na „iný účel“ žalobkyni úver vo výške 600,- Eur, za poplatok vo výške 576,- Eur a žalobkyňa žalovanému zaplatila za poskytnutý úver sumu 1176,- Eur v 12 mesačných splátkach po 98,- Eur. Žalobca nepoprel skutočnosti uvedené v žalobe, t.j. uzavretie zmluvy a plnenie zo strany žalobkyne. Súd mal tieto skutočnosti - poskytnutie úveru žalobkyni žalovaným vo výške 600 Eur ako aj úhradu celkovej sumy 1176 Eur žalobkyňou žalovanému medzi účastníkmi za nesporné.

Na základe toho má žalovaný nárok len na vrátenie skutočne poskytnutého úveru, t.j. vo výške 600 Eur. Na strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 576,- Eur, na zaplatenie ktorého bol žalovaný zaviazaný. (suma 576 Eur ako rozdiel sumy, ktorú uhradila žalobkyňa žalovanému na základe zmluvy (1176 Eur) a sumy skutočne poskytnutého úveru 600 Eur)

Pri peňažných pôžičkách sa medzi účastníkmi uzatvára aj dohoda o výške úrokov, ktoré predstavujú odmenu za užívanie požičanej sumy. V predmetnej zmluve nie je uvedený úrok, len poplatok vo výške 576,- Eur.

V danom prípade (v zmysle čl. 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru) úrok teda predstavoval jednu tretinu poplatku, t. j. 192 Eur za 12 mesiacov a administratívny poplatok 384 Eur (66,6 % z úveru).

Úrok vo výške 192 Eur za 12 mesiacov z úveru 600,- Eur predstavuje mesačne 2,66 % a v prepočte na rok by činil 32 % ročne. Z internetovej stránky NBS pritom súd zistil, že priemerná úroková sadzba v septembri 2012 pri spotrebiteľských úveroch zo splatnosťou do jedného roka bola len 7,38 % ročne. Dohodnutý úrok je preto nepochybne minimálne v rozpore so zásadou dobrých mravov pre jeho neúmernú výšku.

Administratívny poplatok predstavuje 66,6 % z úveru. Tento poplatok, ako to vyplýva zo všeobecných obchodných podmienok, je za spísanie zmluvy a príslušnú administratívu. Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme.

Súd tiež konštatuje, že podľa obsahu možno uvedený článok Všeobecných podmienok vyhodnotiť ako uznanie dlhu zo strany spotrebiteľa - žalobkyne. Takto sformulovaná podmienka zhoršuje postavenie spotrebiteľa, pričom podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršil svoje zmluvné postavenie. Uvedené vyhlásenie o uznaní dlhu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a

povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že bez vedomia spotrebiteľa zakladá 10 ročnú premlčaciu dobu a tým, že dlžník uznáva dlh ktorého splatnosť nastane až v budúcnosti už pri uzavretí zmluvy.

Súd teda vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Z uvedených dôvodov preto v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky spočívajúcej v poplatku v časti dvoch tretín, ktorý zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie predmetnej zmluvy o úvere.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia, teda v prípade právoplatnosti rozsudku, žalovaný sa bude musieť vzdať uplatňovania nárokov na administratívny poplatok aj vo vzťahu k iným spotrebiteľom.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd rozhodol o trovách konania v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia a žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania prvostupňového súdu v celkovej výške 349,20 eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 4 úkonov právnej služby vo výške 301,48 eur, 4 x režijný paušál vo výške 34,32 eur, a to:

- podľa § 11 ods. 1 písm. a/, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 78,72 eur,
- podľa § 11 ods. 1 písm. a/, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. - žaloba zo dňa 05.01.2016 vo výške 74,04 eur,
- podľa § 11 ods. 1 písm. a/, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. - stanovisko k vyjadreniu žalovaného zo dňa 26.02.2016 vo výške 78,72 eur,
- podľa § 11 ods. 1 písm. a/ , § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. - účasť na pojednávaní dňa 11.04.2016 vo výške 78,72 eur,

2/ režijný paušál podľa § 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z.- 2x po 8,58 eur, spolu 34,32 eur.

Povinnosť žalovaného prisúdené trovy konania zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu vyplýva z ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.